

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออกเฉียงใต้โดยประมวลความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวิธีการวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ขั้นตอนการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้และการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ทรงคุณวุฒิ

เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรใหม่ ที่จะนำมาเริ่มใช้ในโรงเรียนในระบบทุกโรงเรียน ในปีการศึกษา 2546 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยตรงยังไม่มี ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมจากการวิเคราะห์เอกสาร โดยประมวลความคิดเห็นจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเป็นครั้งที่ 2 ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำจากประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และจากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิด้วยกัน

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ให้มีคุณสมบัติดังข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

1. ดำรงตำแหน่งหรือมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงทางด้านการพัฒนาหลักสูตร
2. เป็นผู้มีความรู้ทางวิชาการด้านการวิจัย เขียนตำราเกี่ยวกับหลักสูตร
3. เป็นผู้มีความรู้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการสอน
4. เป็นนักวิชาการศึกษาด้านพัฒนาหลักสูตร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สำหรับใช้ในการศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ประชากร ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ ครูผู้สอน ในโรงเรียนภาคตะวันออก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จากโรงเรียนประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 1-2 จำนวน 21,215 คน โรงเรียนมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 จำนวน 7,915 คน รวมทั้งสิ้น 29,130 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ ครูผู้สอนในโรงเรียนภาคตะวันออก ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) จากโรงเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ตามเกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง ช่วงชั้นที่ 1-2 จำนวน 275 คน และช่วงชั้นที่ 3-4 จำนวน 103 คน รวมทั้งสิ้น 378 คน ตามตัวอย่างตาราง 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระและครูผู้สอนในภาคตะวันออก

ผู้ช่วยวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ ครูผู้สอน จังหวัด	กลุ่มประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ช่วงชั้น ที่ 1-2	ช่วงชั้น ที่ 3-4	รวม	ช่วงชั้น ที่ 1-2	ช่วงชั้น ที่ 3-4	รวม
ชลบุรี	3,782	2,091	5,873	49	27	76
จันทบุรี	2,370	891	3,261	30	12	42
ฉะเชิงเทรา	3,470	1,421	4,891	45	18	63
ตราด	1,327	415	1,742	18	5	23
นครนายก	1,712	574	2,286	22	8	30
ปราจีนบุรี	2,606	851	3,457	34	11	45
ระยอง	2,773	974	3,747	36	13	49
สระแก้ว	3,175	698	3,873	41	9	50
รวม	21,215	7,915	29,130	275	103	378

ขั้นตอนการวิจัย

1. ใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi – technique) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิโดย
ประยุกต์ใช้จำนวน 2 รอบดังนี้

1.1 การสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิรอบที่ 1 โดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi – structured interview) เพื่อให้ได้ความคิดเห็นจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ควรจะเป็น โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ ตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน 2545 – 26 ธันวาคม 2545 ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 2

ตารางที่ 2 รายการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ตำแหน่ง	วันที่สัมภาษณ์
1	นางสาวรัตนภรณ์ เกษภูมิจิตร	ผช.ผอ.รร.บางน้ำเปรี้ยววิทยา จ.ฉะเชิงเทรา	19 พ.ย. 45
2	รศ.ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย	รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ม.บูรพา จ.ชลบุรี	24 พ.ย. 45
3	นางนงกันุช อุทัยศรี	ศึกษานิเทศก์ 7 อ.เมือง จ. ชลบุรี	26 พ.ย. 45
4	นายวรรณसार วรกิจ	นักวิชาการศึกษา 8 ว กองโรงเรียนนโยบาย พิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน กระทรวงศึกษาธิการ	1 ธ.ค. 45
5	นายสมบุรณ์ ฐวสินธุ์	ผอ.รร.เบญจมาภรณ์ราษฎร์ จ.ฉะเชิงเทรา	4 ธ.ค. 45
6	ผศ.สุวิชัย โกสัลยะวัฒน์	ภาควิชาพื้นฐานการศึกษาม.บูรพา จ.ชลบุรี	9 ธ.ค. 45
7	นายสุชาติ วงศ์สุวรรณ	นักวิชาการศึกษา 8 กรมวิชาการ	11 ธ.ค. 45
8	นางสาวสมพร วัฒนศิริ	หัวหน้าศึกษานิเทศก์ อ.บางน้ำเปรี้ยว จ.ฉะเชิงเทรา	12 ธ.ค. 45
9	ดร.นวลปัทม์ แก้วสกุล	ศึกษานิเทศก์ 9 เขตการศึกษา 12	13 ธ.ค. 45
10	ผศ.สมบุรณ์ สุภจรีชาวัตร	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ฉะเชิงเทรา	14 ธ.ค. 45
11	นายสมควร รุ่งเรือง	หัวหน้าการประถมศึกษา อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา	17 ธ.ค. 45
12	ผศ.ดร.สุนทร บำเรอราช	อาจารย์ภาควิชาหลักสูตร ม.บูรพา จ.ชลบุรี	19 ธ.ค. 45
13	นางภาวนี ธีรวงเลิศฤทธิ์	นักวิชาการศึกษา 8 กรมวิชาการ	20 ธ.ค. 45
14	ดร.สุวิทย์ มูลคำ	ผอ.การประถมศึกษา จ.สมุทรปราการ	22 ธ.ค. 45
15	นายรัชพล คชชารุ่งโรจน์	ผอ.โรงเรียนอนนภาศัพธ์ จ.ชลบุรี	23 ธ.ค. 45
16	นายรัชชัย รัตติบุญ	ผอ.ส่งเสริมการศึกษาสำนักงานการศึกษา เมืองพัทยา จ.ชลบุรี	23 ธ.ค. 45
17	รศ.ดร.สุนีย์ เหมะประสิทธิ์	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มศว.ประสานมิตร	26 ธ.ค. 45
18	รศ.ดร.ทิสนา เขมมณี	หัวหน้าโครงการวิจัยและพัฒนา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	26 ธ.ค. 45

1.2 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในครั้งที่ 1 ทั้ง 18 ท่าน รวบรวมเนื้อหาที่ใกล้เคียงกันไว้ในข้อเดียวกันและคงความหมายตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แยกตามประเด็นที่ศึกษาได้ทั้งหมด 95 ข้อ เป็นข้อความที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม 19 ข้อ การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา 23 ข้อ การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 34 ข้อ การดำเนินการใช้หลักสูตร 5 ข้อ การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 5 ข้อ การสรุปผลการดำเนินงาน 5 ข้อ การปรับปรุงพัฒนา 4 ข้อ สร้างแบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เห็นด้วยปานกลาง ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและข้อความก่อนที่จะเสนอผู้ทรงคุณวุฒิให้ความคิดเห็นเป็นครั้งที่ 2 การส่งแบบสอบถามในรอบนี้ ใช้วิธีการส่งทางไปรษณีย์ โดยสอดซองติดแสตมป์ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านส่งแบบสอบถามกลับคืนมา ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและส่งกลับครบทั้ง 18 ท่าน ภายในเวลา 2 สัปดาห์ คือตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 46 ถึง 31 มกราคม 46

2. นำแบบสอบถามฉบับที่ 2 ที่ผ่านผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาแล้วมาคำนวณหาค่ามัธยฐาน (median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (interquartile range) เป็นรายข้อ เพื่อหาค่ากลางและค่าความสอดคล้องของข้อมูลตามลำดับ แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นด้วยในระดับปานกลางขึ้นไป คือ ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป เป็นค่าที่ข้อความนั้นใช้เป็นรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ โดยเป็นไปตามเกณฑ์ของ จุมพล พูลภัทรชีวิน (2530, หน้า 14) ปรับปรุงแล้ว ปรึกษาความเห็นชอบจากประธานและกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์จนได้รับความเห็นชอบ ได้ทั้งหมด 80 ข้อ เป็นข้อความที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม 15 ข้อ การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา 19 ข้อ การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 29 ข้อ การดำเนินการใช้หลักสูตร 5 ข้อ การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 3 ข้อ การสรุปผลการดำเนินงาน 5 ข้อ การปรับปรุงพัฒนา 4 ข้อ สร้างเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 3

3. นำแบบสอบถามฉบับที่ 3 ซึ่งสร้างขึ้นจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแสดงว่า มีความตรงตามเนื้อหาแล้วมาขอความเห็นชอบจากประธานและกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และปรับปรุงก่อนนำไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอนเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของภาคตะวันออกเฉียง

4. นำแบบสอบถามฉบับที่ 3 ที่ได้กลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง มาหาค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อพิจารณาข้อที่ค่าเฉลี่ยระดับปานกลางขึ้นไปคือค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป เสนอเป็นรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของภาคตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมด 80 ข้อ เป็นข้อความที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม 15 ข้อ การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา

19 ข้อ การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 29 ข้อ การดำเนินการใช้หลักสูตร 5 ข้อ การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 3 ข้อ การสรุปผลการดำเนินงาน 5 ข้อการปรับปรุงพัฒนา 4 ข้อ

เครื่องมือที่ใช้และการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของภาคตะวันออกเฉียงใต้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

สอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 1 โดยการสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง (semi – structured interview) เพื่อถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้นำภารกิจในการบริหารจัดการหลักสูตร (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 2) มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามการสัมภาษณ์ และได้เปิดโอกาสให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะเพิ่มเติมเป็นคำถามปลายเปิดในตอนท้าย ลักษณะแบบสัมภาษณ์ ในรอบที่ 1 ผู้วิจัย ต้องการศึกษารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของภาคตะวันออกเฉียงใต้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อบ่งชี้ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อม
2. การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา
3. การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร
4. การดำเนินการใช้หลักสูตร
5. การนิเทศกำกับติดตามประเมินผล
6. การสรุปผลการดำเนินงาน
7. การปรับปรุงพัฒนา

รายละเอียดของโครงสร้างคำถามดังกล่าวอยู่ในภาคผนวก

แบบสอบถามฉบับที่ 1 ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในรอบที่ 2 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 2 โดยนำข้อความที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ รวบรวมเนื้อหาที่ใกล้เคียงกันไว้ในข้อเดียวกันและคงความหมายตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ สร้างเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเดิม 18 ท่านตอบเป็นครั้งที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นแต่ละท่านที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นำแบบทดสอบฉบับที่ 2 ที่ได้รับคั่นจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 18 ท่าน มาวิเคราะห์ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ เป็นรายข้อ แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยในระดับปานกลางขึ้นไป คือมีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2540, หน้า 57) ซึ่งเป็นค่าที่ข้อความนั้นใช้เป็นรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรึกษาความเห็นชอบจากประธานและกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์จนได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการปรับเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 3 นำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างคือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอนเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของภาคตะวันออกเฉียง

นำแบบสอบถามฉบับที่ 3 ที่ได้กลับคืนมาหาค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อ พิจารณาข้อที่ค่าเฉลี่ยระดับปานกลางขึ้นไป คือค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป เสนอเป็นรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของภาคตะวันออกเฉียงของแบบสอบถาม อยู่ในภาคผนวก

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ มัธยฐาน, พิสัยระหว่างควอไทล์, ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้วิเคราะห์ค่าสถิติ ได้มาจากการศึกษาผลการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟายจากงานวิจัยหลายเรื่อง เช่น อรรถมนี บ้านใหม่ (2542) เรื่องการศึกษาองค์ประกอบของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน : เทคนิคเดลฟาย จันทนา บุญส่ง (2544) เรื่องรูปแบบความร่วมมือที่เหมาะสมของโรงเรียนกับครอบครัวในการจัดการศึกษาโดยครอบครัวในสังคมไทย รัชนิวรรณ พงศ์พิสุทธิสันต์ (2545) เรื่องรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อการศึกษาโดยครอบครัว ซึ่งเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสถิติใช้เกณฑ์เดียวกันทั้งสิ้น ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิรอบที่ 1 รวบรวมเนื้อหาที่ใกล้เคียงกันไว้ในข้อเดียวกันและคงความหมายตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ สร้างเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิให้ความคิดเห็นเป็นครั้งที่ 2
2. นำแบบสอบถามฉบับที่ 2 ที่ผ่านผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้วมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ เป็นรายข้อ แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยในระดับปานกลางขึ้นไป คือค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50 เป็นค่าที่ข้อความนั้นใช้เป็นรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้

จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยนำมาหาค่ามัธยฐานเป็นรายข้อ และแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของ จุมพล พูลภัทรชีวิน (2530, หน้า 14) ดังนี้

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไป	หมายถึง	ข้อความนั้นเหมาะสมเป็นรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด
ค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 3.50 – 4.49	หมายถึง	ข้อความนั้นเหมาะสมเป็นรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาก
ค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 2.50 – 3.49	หมายถึง	ข้อความนั้นเหมาะสมเป็นรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พอสมควร
ค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 1.50 – 2.49	หมายถึง	ข้อความนั้นเหมาะสมเป็นรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน น้อย
ค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 1.00 – 1.49	หมายถึง	ข้อความนั้นเหมาะสมเป็นรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน น้อยที่สุด

การแปลความหมาย ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้ของข้อความใดที่มีค่าเท่ากับหรือน้อยกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อข้อความนั้นสอดคล้องกัน (consensus) จะคัดเลือกเป็น รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป ถ้าพิสัยระหว่างควอไทล์ของข้อความใดมีค่ามากกว่า 1.50 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2540, หน้า 57) แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อผู้ทรงคุณวุฒิไม่สอดคล้องกันผู้วิจัยจะคัดข้อความนั้นออก

3. นำแบบสอบถามฉบับที่ 2 ที่ปรับปรุงและได้รับความเห็นชอบจากประธานและกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์แล้ว นำไปสอบถามผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอนเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. นำแบบสอบถามผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอนที่ได้กลั่นกรอง วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อ พิจารณาข้อที่ค่าเฉลี่ยระดับปานกลางขึ้นไปคือค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป เสนอเป็นรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่ามัธยฐาน (median)
2. ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (interquartile range)
3. ค่าเฉลี่ย (mean)
4. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)